T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/239
KARAR NO : 2024/463
KARAR TR : 04/11/2024

ÖZET: İdari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. O. S.
Vekili : Av. Y. A. E.
Davalı : Kadıköy Tapu Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin hissedarı olduğu , parselin, Kadıköy Tapu Müdürlüğünce 06/03/2024 tarih ve numarası ile tevhit edildiğini, müvekkilin tapusunun üzerinde *"bizzat gelmeden işlem yapılamaz"* beyanı olmasına rağmen, müvekkilinin yokluğunda işlem yapıldığını ifade ederek, tapu kayıtları üzerine ihtiyati tedbir kararı verilmesi, ayrıca dava konusu gayrimenkulün tümü üzerine davalıdır şerhi konulması, sehven yapılan tevhid işlemlerinin iptali, tapunun eski hale getirilmesi, tevhid işleminden önceki şekliyle ilgili parsellerin malikleri adına tescili istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İstanbul Anadolu 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 08/03/2024 tarih ve E.2024/181, K.2024/292 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması, uyuşmazlıkta idare mahkemelerinin görevli olması nedeniyle HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddesi uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, gerekçeli kararın davalıya tebliğ edilmediğinin dosya kapsamından anlaşılması üzerine mahkemesine, kararın kesinleşip kesinleşmediği sorulmuş, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen cevabi yazıda kararın kesinleşmediği belirtilmiş olup, Mahkememizce UYAP üzerinden yapılan kontrolde de görevsizlik kararının kesinleşmediği teyit edilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava, tevhit işleminin iptali ile tapu kaydının eski haline getirilmesi ve taşınmazın tevhitten önceki gibi davacı adına tescili talebine ilişkindir.*
>
> *Dava dilekçesinde, davacının hissedar olduğu , , ile parselleri birleştirildiği ve parsel olarak ihdas edildiği belirtilmiştir.*
>
> *2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari dava türlerine idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinde idari dava türleri ve idari yargı yetkisi açıkça düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı açılan tam yargı davaları ve idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan anlaşmazlıklara ilişkin davalar idari dava türleri olarak gösterilmiş yargı yetkisinin sınırı ise idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olduğu belirtilmiştir.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fc/wvhO - wB8DK9Y - TWOYYje - Sz0RRc= ile erişebilirsin

Görülüyor ki; idari davaların türleri ve yargı yetkisinin sınırları belirtilirken idare mahkemelerinin yerindelik denetimi yapacağından söz edilmiş, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayarak idari eylem ve işlem niteliğinde dava idarenin takdir yetkisini kaldırılacak biçimde karar vereceğine ilişkin bir düzenleme getirilmemiştir.

Bu ilkeler ışığında somut olaya bakıldığında; davacı, tevhit işleminin iptali ile taşınmazın eski hale getirilmesini ve adına tescilini talep etmiştir. Davacının talebi idari işlemin iptaline ilişkin olup bu talebin idari yargının görev alanında kalmaktadır. Görev/yargı yolunun caiz olması dava şartı ve kamu düzenine ilişkin olup, yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınması gerekir. Bu nedenle davanın usulden reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur. (İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi Dosya No: 2021/2566, Karar No: 2021/2045)

HÜKÜM:Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davanın yargı yolu (İdare Mahkemelerinin Görevli Olması Nedeniyle) dava şartı yokluğundan HMK.114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca usulden REDDİNE..."

3. Davacı vekili, adli yargıda verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden, , . parselde kayıtlı gayrimenkulun tevhit işleminin, iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İstanbul 8. İdare Mahkemesi 03/04/2024 tarih ve E.2024/629, K.2024/791 sayılı kararıyla, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine uygun düzenlenmeyen dilekçenin reddine karar verilmiştir.

5. Davacı yenilenen dilekçesinde; müvekkilinin hissedarı olduğu , da bulunan parsel parselin, Kadıköy Tapu Müdürlüğünce 06/03/2024 tarih ve numarası ile yapmış olduğu (tevhit) işleminin, müvekkilinin tapusunun üzerinde *"bizzat gelmeden işlem yapılamaz"* beyanı olmasına rağmen, müvekkilinin yokluğunda yapılması nedeniyle, yapılan iş bu işleminin iptalini talep etmiştir.

6. **İstanbul 8. İdare Mahkemesi 30/04/2024 tarih ve E.2024/741 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Olayda; davacının hissedarı olduğu , imarın parsel sayılı taşınmazların tevhid edilmesine yönelik 19/09/2023 tarih ve 72/5 sayılı Kadıköy Belediye Encümeni doğrultusunda tapu sicilinde gerçekleştirilen kaydın ancak yargı kararı ile değiştirilebileceği. Tapu Sicil Tüzüğü kapsamında herhangi bir düzeltmenin söz konusu olamayacağı, bu yönüyle de 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1025 ve 1027. maddeleri uyarınca ilgililerin yazılı bildirimi dışında, kural olarak mülkiyetin belirlenmesine ilişkin tescil, tapu iptali gibi tapu sicilinde değişiklik yapılmasını gerektiren başvuruya konu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine…"

7. İstanbul 8. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fc/wvhO - wB8DK9Y - TWOYYje - Sz0RRc= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

8. Anayasa'nın *"Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır."

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

10. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

11. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/11/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dosyanın incelenmesinden, davacının, hissedarı olduğu , parsel sayılı taşınmazların tevhid edilmesine yönelik 19/09/2023 tarih ve 72/5 sayılı Kadıköy Belediye Encümeni kararı doğrultusunda gerçekleştirilen işleminin hatalı olduğunu beyanla,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fc/wvhO - wB8DK9Y - TWOYYje - Sz0RRc= ile erişebilirsin

tapu kayıtları üzerine ihtiyati tedbir kararı konulması, sehven yapılan tevhid işlemlerinin iptali, tapunun eski hale getirilmesi, tevhid işleminden önceki halindeki şekliyle ilgili parsellerin malikleri adına tescili istemiyle adli yargı yerinde açılan davada, İstanbul Anadolu 3. Asliye Hukuk Mahkemesince görevsizlik kararı verildiği, Mahkemesine kararın kesinleşip kesinleşmediğinin sorulduğu, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen cevabi yazıda kararın kesinleşmediğinin belirtildiği, Mahkememizce UYAP üzerinden yapılan kontrolde de görevsizlik kararının kesinleşmediğinin teyit edildiği, davacı vekilinin, adli yargıda verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden söz konusu tevhid işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açtığı ve ardından idari yargı yerince dava dosyalarının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği anlaşılmıştır.

14. İstanbul 8. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurabilmesi için, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması gerektiği açıktır. Oysa olayda, adli yargı yerince davacı hakkında aynı konuya ilişkin olarak verilmiş bir görevsizlik kararı bulunduğu halde bu kararın kesinleşmediği, böylece ortada Kanunda öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı görülmektedir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda, İstanbul 8. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 30/04/2024 tarih ve E.2024/741 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 30/04/2024 tarih ve E.2024/741 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

04/11/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fc/wvhO - wB8DK9Y - TWOYYje - Sz0RRc= ile erişebilirsin